

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَصَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِي خُلُقًا قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ
قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

Diriliş ve Hesap Günü Haktır

(08.09.2023)

Aziz Kardeşlerim!

Aramızdaki en yaşlımızı 100 yaşında kabul edecek olursak, 100 sene önce hiçbirimiz dünyada değildik. 100 sene sonra da bugün hayatta olanların neredeyse hiçbiri olmayacak. Dünyamızda her an, sayısını hesap edemeyeceğimiz kadar ölümler ve yeniden dirilişler gerçekleşiyor. Ölüm ve diriliş, bir döngü halinde, hayatımızın en önemli gerçeği olarak gözlerimizin önünde cereyan ediyor. Tabiat, ölüm ve dirilişin nasıl gerçekleştiğinin binlerce, milyonlarca örneğiyle bize hayat dersi veriyor.

Değerli Kardeşlerim!

Bizler mü'minleriz. Diğer iman esaslarıyla birlikte dirilişin ve hesap gününün hak olduğuna inanırız. Kendi bireysel hayatımız nasıl ölümle son buluyorsa, bir gün kıyamet de kopacak, dünya hayatı topyekûn sona erecek ve herkes hesap vermek üzere yeniden diriltilecektir.

Kardeşlerim!

Soruyorum: Yeniden diriltileceğimiz inanılması güç bir şey midir? Hesap vermektan korkanlar için yeniden dirilmek, evet, inanılması güç ve korkutucu bir şeydir. Nitekim İslâm'ın en azılı düşmanlarından biri olan Ubeyy bin Halef de yeniden diriltileceğine inanmak istemiyor ve yerden aldığı çürümüş bir kemik parçasını elinde ufalayarak Efendimiz (s.a.s.)'e alaycı ve inkârcı bir edayla şöyle diyordu: "Allah'ın, bu çürümüş kemikleri tekrar dirilteceğine mi inanıyorsun?"¹

Bu soruya Yüce Kur'an'ın verdiği cevap ise şöyle olmuştı: "Görmüyor mu insan, onu nasıl 'atılıp giden bir sudan' yarattığımızı? Buna rağmen o, Rabbine karşı çıkarak ve kendi yaratılışını unutarak bize misal getirmeye mi kalkışıyor ve 'Şu çürümüş kemikleri kim diriltecek?' diye mi soruyor. De ki: Onları ilk defa yaratmış olan diriltecek. Çünkü O, her türlü yaratmayı çok iyi bilendir."²

Bir başka ayet-i kerimede ise yeniden diriltimenin zor ve güç olduğunu düşünenlere şöyle cevap veriliyor: "İnsan, kendisinin kemiklerini bir araya toplayamayacağımızı mı sanıyor? Evet, Bizim, onun parmak uçlarını bile aynen eski hâline getirmeye gücümüz yeter."³

Hazreti Âdem'den kıyamete kadar doğan ve ölen bütün insanların tamamının nasıl diriltileceğine mi şaşırıyoruz? Yüce Kur'an bunu şöyle cevaplıyor: "(Ey insanlar!) Sizin (tamamınızın) yaratılması ve diriltilmesi, ancak tek bir kişinin yaratılması ve diriltilmesi gibidir. Şüphesiz ki, Allah her şeyi işiten ve görendir."⁴

Hiç yokken dünyaya geldiğini bildiği halde yeniden diriltileceğine inanmakta zorlananlara da şöyle cevap veriliyor: "İlk (defa ve yoktan) yaratırken âciz miydik ki, onlar yeniden yaratılacakları hususunda şüphe duyuyorlar?"⁵

Ey, Aziz Mü'minler!

Diriliş haktır ve kesindir. İnananların da inanmayanların da karşılaşacağı ve itiraf edeceği mutlak bir hakikattir. Bu gerçek Yâsîn suresinde şöyle anlatılır: "Nihayet (diriliş için) Sûr'a üfürülünce, insanlar (hesap vermek üzere) kabirlerinden kalkıp koşarak Rab'lerine doğru giderler! (Ve şaşkınlıkla) 'Eyvah, eyvah! Bizi şu uyuduğumuz yerden uyandıran da kim?' derler. (Sonra diriltildiklerini fark ettiklerinde de;) 'Eyvah, bu, Rahmân (olan Rabbimizin, dünyadayken) haber verdiği (hesap günümüzü.) Peygamberler gerçekten doğru söylemişler!' derler."⁶

Değerli Kardeşlerim!

Dirilişin ardından hesap zamanı gelir. Yaptıklarımızın hesabını vermek ve karşılığını görmek üzere Rabbimizin huzurunda bir araya geleceğiz. Bir mahşer günü yaşanacak. O gün, (kimi) yüzler korku ve endişe içinde kararmış olacak,⁷ (kimi) yüzler de huzur ve mutluluk içinde olacak.⁸ Dünyada yaptığımız her şey orada karşımıza çıkacak. Kim zerre ağırlığına bir iyilik işlemişse, onu görecektir⁹ ve kim de zerre ağırlığına bir kötülük işlemişse, onu karşısında bulacaktır.¹⁰ Ve herkes önüne konulan amel defterinde yazılı olanlardan korku ve dehşete kapılmış olarak şöyle diyecek: "Vay halimize! Bu nasıl bir kitapmış! Küçük-büyük hiçbir şey bırakmadan hepsini sayıp dökmüş!"

Sonra...

Sonra: "Gerçekleri inkâr etmiş olanlar gruplar halinde cehenneme sevk edilecek; oraya vardıklarında cehennemin kapıları açılacak; bekçileri onlara, 'İçinizden, size Rabbinizin ayetlerini okuyup duyuran ve böyle bir günle karşılaşacağınızı bildirerek sizi uyaran bir elçi gelmedi mi?' diye soracak; onlar da 'Evet, geldi.' diyecekler. Ama inkârcılar için artık azap hükmü kesinleşmiştir. Onlara, 'İçinde ebedî olarak kalacağınız cehennemin kapılarından girin içeri!' denilecek. (Vaktiyle) büyüklük taslamış olanların kalacağı bu yer ne kötü bir yerdir!

Rablerine karşı gelmekten sakınanlar da gruplar halinde cennete sevk edilecek. Nihayet oraya vardıklarında cennetin kapıları açılmış olacak; bekçileri onlara, "Selâm size! Hoş geldiniz! Ebedî olarak kalmak üzere buyurun girin cennetel!" diyecek. Onlar da, 'Bize verdiği sözü yerine getiren ve cennetten bize dilediğimiz yerinde mesken kurabileceğimiz yurt bağışlayan Allah'a hamdolsun.' diyecekler. (Bunun için) çalışıp çabalayanların mükafatı ne güzeldir."¹¹

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Kurtubî, el-Câmî, XV, 58; Vâhidî, s. 379.

² Yâsîn, 36/77-79.

³ Kıyâme, 75/3-4.

⁴ Lokman, 31/28.

⁵ Kâf, 50/15.

⁶ Yâsîn, 36/51-52.

⁷ Gâşiye, 88/2.

⁸ Gâşiye, 88/8.

⁹ Zilzâl, 99/7.

¹⁰ Zilzâl, 99/8.

¹¹ Zümer, 39/71-74.